

MAZOWSZE I PODLASIE W OGNIU 1944–1956

Aleksander Bednarczyk

„Adam”

Aleksander Bednarczyk „Adam”, ur. 21 VIII 1913 w Rzekuniu (pow. Ostrołęka). Ukończył podchorążówkę rezerwy piechoty, otrzymując przydział do 33 pp „Strzelców Kurpiowskich” w Łomży. W styczniu 1937 awansowany do stopnia podporucznika rezerwy piechoty. W wojnie obronnej 1939 walczył w jednostkach Obrony Narodowej. Po zakończeniu kampanii wrześniowej powrócił na teren pow. Ostrołęka. Od maja 1940 był żołnierzem ZWZ, a następnie AK w Obwodzie Ostrołęka (krypt.: „Sęp”, „Jeleń”, „Gruszka”). W komendzie obwodu pełnił różne funkcje, najdłużej – szefa wyszkolenia. W czerwcu 1944 został wyznaczony dodatkowo na stanowisko komendanta II „Ośrodka walki”. Uczestniczył w akcji „Burza” w szeregach 5 puł (spieszonych) AK. W październiku 1944 jego kwatery we wsi Brzozowa została wykryta przez Niemców, a on sam aresztowany z dwoma współpracownikami. Przewieziono go do obozu karnego w Działdowie, gdzie sąd wojskowy z Ciechanowa skazał go na karę śmierci przez ścięcie toporem. Wyrok miał być wykonany w obozie koncentracyjnym w Stutthof, jednak w trzeciej dekadzie grudnia 1944 ponownie przewieziono go do Działdowa w celu wznowienia śledztwa. Podczas ewakuacji obozu w styczniu 1945 uciekł i powrócił do pracy konspiracyjnej. W listopadzie został awansowany do stopnia porucznika. W lutym 1945 mianowano go na stanowisko komendanta poakowskiej organizacji AKO w Obwodzie Ostrołęka. Od września 1945 kierował Obwodem Zrzeszenia WiN Ostrołęka (krypt. „Dorota”). Od sierpnia 1946 pełnił również obowiązki prezesa (inspektora) Inspektoratu Mazowieckiego WiN obejmującego powiaty (obwody): Ostrołęka, Zambrów i Ostrów Mazowiecka oraz częściowo Radzymin i Węgrów. Jesienią 1946 za pośrednictwem Komendy Obwodu Ostrów Mazowiecka podporządkował sobie pozostałości organizacji poakowskiej – ROAK – w pow. Pułtusk, tworząc na ich bazie nową strukturę – Obwód Pułtusk WiN (krypt. „Paulina”). 1 VI 1946 awansowany do stopnia kapitana. W okresie służby w szeregach ZWZ-AK-AKO-WiN odznaczony Krzyżem Virtuti Militari V kl., Srebrnym Krzyżem Zasługi z Mieczami i Krzyżem Walecznych. Był jednym z najwybitniejszych, a dziś zupełnie zapomnianych, organizatorów ruchu niepodległościowego na Ziemi Ostrołęckiej. W nocy z 19 na 20 XI 1946 został otoczony przez grupę operacyjną UB z Ostrołęki na kwatery znajdującej się w gospodarstwie Czesława Kruczyka we wsi Gnaty (gm. Lelis). Poległ śmiercią żołnierską od kul funkcjonariuszy UB, próbując wyrwać się z „kotła”. Miejsce jego pochówku pozostaje nieznane.

